

A Kúria előtt
a valasztasifelulvizsgalat@kuria.birosag.hu

email-címen előterjesztve az
Alkotmánybíróság részére,
illetve közvetlenül is elküldve
a tajekoztatas@mkab.hu e-mailcímre

KÚRIA 4.		
Kvk. VI. 39.542/2022/5		
Érkezett:		2022. Dec. 1
Példány:	Melléklet:	Közzététel:
1		2 Tvl

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Hadházy Ákos Ányos

és dr. Heindl Péter Ferenc

alatti lakos, mint egyedi ügyben érintett személyek az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abvt. 27. §-a alapján a Ve. 233.§ (1) bekezdés szerinti törvényes határidőn belül – meghatalmazott jogi képviselőnk útján -

alkotmányjogi panasz

nyújtunk be a Kúria, mint választási ügyben előterjesztett bírósági felülvizsgálati kérelem ügyében eljáró bíróság Kvk.VI.39.542/2022/3. számú végzésével szemben. A Kúria végzése a további jogorvoslati lehetőségét kizárja. Felülvizsgálati eljárás, jogorvoslat a törvényesség érdekében, vagy perújítás az ügyben nincs folyamatban.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria végzésének alkotmányellenességét, és a végzést semmisítse meg, mivel az érdemi vizsgálat nélküli elutasítás sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdése szerinti jogunkat ahhoz, hogy jogorvoslattal éljünk az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogunkat vagy jogos érdekünket sérti. A Kúria végzése sérti továbbá az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdés szerinti jogunkat ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választók és választhatóak legyünk. Mindezeket túl a végzés sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe foglalt, az alapjogaink politikai és más véleményre tekintet nélküli biztosításához fűződő jogunkat is.

Indokaink a következők:

[1] 2022. november 22-én kifogást nyújtottunk be a Nemzeti Választási Bizottsághoz az október közepe óta folyó „Nemzeti konzultáció a brüsszeli szankciók ellen” megnevezésű kormányzati propagandakampány egésze és annak kampányeszközei – egyebek mellett az október 15-től az utcákra került, „A brüsszeli szankciók tönkretesznek minket!” felirattal, „Készült Magyarország Kormánya megbízásából” aláírással olvasható óriásplakátok és hagyományos méretű utcai plakátok, valamint a szintén október 15-től az elektromos médián fizetett hirdetésként terjesztett, Magyarország Kormánya (a továbbiakban: Kormány) által jegyzett, hasonló megnevezésű reklámfilm, továbbá a Miniszterelnöki Kabinetiroda által kiadóként jegyzett, valamennyi magyar választónak

kézbcsített és december 9-ig a címzett költségére bérmentesen visszaküldendő „Nemzeti konzultáció a brüsszeli szankciókról” feliratú, „Kérdőív” megnevezésű interaktív propagandakiadvány – miatt.

[2] E beadványunkban kifogásoltuk, hogy ez a politikai propagandakampány, valamint annak hirdetésményei és más, közköltségen terjesztett propagandaanyai súlyosan sértik több, a választásra irányadó jogszabályban meghatározott alapjogunkat. Így sértik az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe foglalt, az alapjogaink politikai és más véleményre tekintet nélküli biztosításához fűződő jogunkat, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény (a továbbiakban: EJEE) első kiegészítő Jegyzőkönyve 3. cikke szerinti szabad választáshoz való jogunkat, az EJEE 14. cikke szerinti, politikai és más vélemény alapján való megkülönböztetés nélküli bánásmódhoz való jogunkat, továbbá az európai parlamenti választás tekintetében ugyanezen jogainkat az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 39. cikk (2) bekezdése, valamint a Charta 21. cikk (1) bekezdése alapján, végül nem utolsó sorban a Ve. 2. § (1) bek. c/ és e/ pontjában rögzített alapelvek szerinti jogalkalmazáshoz való jogunkat.

[3] Utalva a Ve. 208. §-ának a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással való kifogástételt lehetővé tévő rendelkezésére, kértük a Nemzeti Választási Bizottságot, hogy Ve. 297. § (3) bek. a/ pontja, 307/P. § (3) bek a/ pontja és a 345. § (3) bek. a/ pontja alapján érdemi döntést hozva, állapítsa meg a jogsértést és a Kormányt, illetve a Miniszterelnöki Kabinetirodát tiltsa el a további jogsértő tevékenységtől.

[4] Az NVB 429/2022. sz. határozatában a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Egyrészt hivatkozott arra, hogy bár minden politikai tevékenység szükségképpen hatással van a következő választás eredményére, azonban a Kúria mind a Knk.II.37.710/2016/2. számú, mind a Kvk.IV.37.364/2019/2. számú, mind a Kvk.III.37.326/2019/4. határozatában úgy foglalt állást, hogy a Ve-ben meghatározott 50 napos kampányidőszakon kívüli kampánytevékenység megítélése tekintetében egyetlen választási bizottságnak sincsen hatásköre. Másrészt az NVB arra is hivatkozott, hogy mivel a Kúria Kvk.III.38.043/2019/2. számú határozata azt a mindenkire nézve – így az NVB-re is – kötelező megállapítást tette, miszerint az állam semlegességének doktrínája választási ügyekben nem érvényesül, ezért e döntésnek az NVB általi felülvizsgálatára nincs mód.

[5] Az NVB-nek a hatásköre hiányára hivatkozó elutasító döntése ellen 2011. december 11-én felülvizsgálati kérelmet nyújtottunk be a Kúriához. Ebben három kérést fogalmaztunk meg a Kúria felé:

[6] Egyrészt kértük az NVB határozatának megváltoztatását, és annak kimondását, hogy az NVB határozata törvénysértő, mivel sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe foglalt, az alapjogaink politikai és más véleményre tekintet nélküli biztosításához fűződő jogunk, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény (a továbbiakban: EJEE) első kiegészítő Jegyzőkönyve 3. cikke szerinti szabad választáshoz való jogunk, az EJEE 14. cikke szerinti, politikai és más vélemény alapján való megkülönböztetés nélküli bánásmódhoz való jogunk, továbbá az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 39. cikk (2) bekezdése, valamint a Charta 21. cikk (1) bekezdése szerinti ugyanezen jogaink, továbbá a Ve. 2. § (1) bek. c/ és e/ pontjában rögzített alapelvek szerinti jogalkalmazáshoz való jogunk érvényesítéséhez való jogunkat azáltal, hogy

megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslattal éléshez való jogunkat, továbbá az EJEE XIII. cikk szerinti hatékony jogorvoslathoz való jogunkat, illetve a Charta 47. cikke szerinti, bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogunkat.

[7] Másrészt kértük a Kúria ügyünkben eljáró tanácsát, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. tv 32. § (1) bek. b/ pontja alapján a közzétett kúriai döntésektől való eltérés szándékára hivatkozva terjesszen elő előzetes döntéshozatali indítványt jogegységi eljárás lefolytatása céljából a Kvk.III.38.043/2019/2. sz. kúriai határozat elvi tartalma ("Az állam semlegességének doktrínája választási ügyekben nem érvényesül."), valamint a Kvk.II.37.710/2016/2. sz. kúriai határozat elvi tartalma („Kampányidőszakon kívül eső időben kampánytevékenység folytatása nem állapítható meg, az ezzel összefüggésben állított választási alapelvi jogsértések vizsgálatára a választási szervnek nincs hatásköre.”) és az utóbbi határozattal gyakorlatilag azonos elvi tartalmat rögzítő Kvk.IV.37.364/2019/2. sz. és Kvk.III.37.326/2019/4. sz. kúriai határozatok megváltoztatása érdekében, hogy a felülvizsgálati kérelmünkben kifogásolt törvénysértések orvosolhatók lehessenek egy olyan elvi tartalmú kúriai döntés (jogegységi döntés) alapján, miszerint „Az állam semlegességének doktrínája választási ügyekben is érvényesül.”, illetve hogy „Minden politikai tevékenység szükségképpen hatással van a következő választás eredményére, ezért az ilyen tevékenységgel összefüggésben állított választási alapelvi jogsértések vizsgálatára is hatásköre van a választási szervnek.”

[8] Harmadrészt kértük azt is a Kúriától, hogy a döntéshozatali indítványa előterjesztésével egyidejűleg a felülvizsgálati kérelmünk elbírálására irányuló eljárását függessze fel.

[9] A felülvizsgálati kérelmünk indokolásában előadtuk, hogy álláspontunk szerint miért volt törvénysértő az NVB döntése.

[10] Egyrészt azzal érveltünk, hogy az NVB határozata jogsértően állította azt, miszerint a kifogásolt állami politikai agitációs propaganda-tevékenység nem tartozik egyetlen választási bizottság hatáskörébe sem. Ugyanis már a Legfelsőbb Bíróság Kvk.III.37.096/2010/2 sz. határozata rögzítette határozata Indokolásának számozatlan 10. bekezdésében, hogy mivel minden politikai tevékenység szükségképpen hatással van a következő választás eredményére, ezért az NVB-nek (az LB határozatban még: OVB-nek) érdemben kell döntenie, hiszen az akkor hatályos Ve. (szó szerint megegyezően a hatályos Ve. 208. §-ával) egyértelműen úgy fogalmaz, hogy „kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással” lehet benyújtani. Mivel mi éppen ilyen hivatkozással, azt okszerűen meg is indokolva nyújtottuk be a kifogásunkat, arról az országgyűlési képviselői választás eredményét befolyásoló tevékenység vonatkozásában a Ve. 297. § (3) bek. a/ pontja, az önkormányzati képviselői választást illetően 307/P. § (3) bek a/ pontja, az európai parlamenti képviselői választást illetően pedig a 345. § (3) bek. a/ pontja alapján az NVB-nek érdemben döntenie kellett volna.

[11] Érvelésünk másik része arra vonatkozott, hogy mivel maga az NVB is egyetértően idézte a Legfelsőbb Bíróság imént általunk is idézett 2010-es határozatának azt a megállapítását, miszerint „minden politikai tevékenység szükségképpen hatással van a következő választás eredményére” és mivel a kifogásunk [18] bekezdésében világosan hivatkoztunk a strasbourgi Emberi Jogok Európai

Bíróságának (EJEB) azon 2007-ben hozott precedens erejű döntésére - miszerint a szabad választójog egyik feltétele a választópolgárok véleményalkotási szabadsága, márpedig a véleményalkotási szabadságot az biztosítja, hogy az állami szervek tiszteletben tartják a semlegességi kötelezettségüket -, ezért az NVB-nek az a döntése, miszerint hatáskörének hiányára hivatkozva nem állapította meg a Kormány „nemzeti konzultációs kampányának” a szabad választáshoz való jogunkat, továbbá az alapjogaink politikai és más véleményre tekintet nélküli biztosításához fűződő jogunkat, egyértelműen törvényt sértő.

[12] Ugyanakkor, mivel az NVB a törvényt sértő döntésének alátámasztására a Kúria négy, 2016 és 2019 között hozott, álláspontunk szerint a jogszabályokat tévesen – de az aktuális politikai-társadalmi viszonyoknak bizonyosan nem megfelelően – értelmező határozatára hivatkozott, ezért kértük a Kúria eljáró tanácsát, hogy e négy határozattól való eltérés szándékára hivatkozva terjesszen elő előzetes döntéshozatali indítványt jogegységi eljárás lefolytatása céljából.

[13] A Kúria a jelen alkotmányjogi panaszunkkal támadott, Kvk.VI.39.542/2022/3. sz. végzésében helybenhagyta az NVB kifogásunk érdemi vizsgálat nélküli elutasítására vonatkozó döntését.

[14] A végzés Indokolásában a Kúria megerősítette az NVB-nek a hatásköre hiányát indokoló – álláspontunk szerint hibás – okfejtését. Erre hivatkozva törvényesnek tartotta azt is, hogy az NVB érdemben nem vizsgálta meg, hogy vajon a „nemzeti konzultáció” megnevezésű kormányzati politikai tevékenység sérti-e az állami szervek politikai semlegességének követelményét. A Kúria az NVB hatásköre hiányának megerősítése mellett attól is elzárkózott, hogy jogegységi eljárás lefolytatása céljából előzetes döntéshozatali indítványt terjesszen elő annak az ellenmondásnak a feloldására, miszerint az Emberi Jogok Európai Bírósága 2007-ben, precedens erejű döntésben az állami szervek politikai semlegességére vonatkozó követelmény tiszteletben tartását a szabad választáshoz való jog feltételeként határozta meg, míg a magyar Kúria 2019-ben, egy szintén precedens erejű döntésben kimondta, hogy „az állam semlegességének doktrínája választási ügyekben nem érvényesül”.

[15] Álláspontunk szerint a Kúria ügyünkben hozott döntése alkotmányt sértő.

[16] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d/ pontja rögzíti, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. (a továbbiakban: Abtv) 27. § (1) bekezdés a/ pontja szerint az összhang felülvizsgálatának akkor van helye, ha az ügy érdemében hozott döntés, vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az ügyben érintett, alkotmányjogi panaszt benyújtó személy Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az Abtv. 29. §-a szerint azonban nem elegendő, ha az érintett személy Alaptörvényben biztosított joga sérül, az ügy érdemi elbírálásához az is szükséges, hogy a panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy hogy a panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.

[17] Álláspontunk szerint jelen alkotmányjogi panaszunk esetében mind a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kritériuma, mind az alapvető alkotmányjogi kérdés felvetésének kritériuma fennáll.

[18] Elsőként a hatékony jogorvoslathoz való alkotmányos jog (Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bek.) sérelmét kívánjuk indokolni. Erre vonatkozóan a 3304/2020 (VII. 24.) AB határozatban rögzített speciális kritériumok meglétét is igazolni kívánjuk. A határozat szerint „*az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében követelmény a más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségének biztosítása. (...) További követelményként határozza meg az Alkotmánybíróság a jogorvoslat ténylegességét, vagyis azt, hogy a jogorvoslati fórum képes legyen a jogorvoslat orvoslására, amelynek értelmében egyrészt követelmény, hogy a jogorvoslati fórumrendszer igénybevétele ne gátolják jogszabályi előírások (...)*” Kétségtelen, hogy esetünkben a Kúria egy jogszabályi gátra hivatkozott, amikor az NVB-vel egybehangzóan azt állította, hogy bár az állam politikai tevékenysége szükségképpen hatással van a következő választás – jelen esetben az európai parlamenti választás és az azzal egyidejűleg megtartásra kerülő önkormányzati választás – eredményére, e tevékenységnek a választás alapelveit (jelesül a szabad választáshoz való jogot biztosító állami semlegességet) sértő jellegét hatáskör hiányában sem az NVB, sem a Kúria, sem semmilyen más, döntésre jogosult állami szerv nem vizsgálhatja, mivel a Ve. kampányidőszakra vonatkozó szabályozása ezt a lehetőséget kizárja. A Kúria döntését érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség – konkrétan az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértése – itt kétségtelenül fennáll.

[19] A Kúriának az NVB hatáskörének hiányát megerősítő, s erre hivatkozva a jogegységi eljárás lefolytatása céljából előzetes döntéshozatali indítvány előterjesztésére vonatkozó kérésünket figyelmen kívül hagyó döntését sérelmező, jelen alkotmányjogi panaszunk azonban felvet két, az Abtv 29. §-a szerinti, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

[20] Álláspontunk szerint a Kúria döntése az előzetes döntéshozatali indítvány megtételére vonatkozó kérésünknek a fent ismertetett okra hivatkozó elutasításáról, egy igen fontos alkotmányos jogunk sérelmét okozza. Nevezetesen az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdés szerinti jogunk sérelmét ahhoz, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választók és választhatóak legyünk. A jogsérelem az aktív és passzív választójog tartalmi követelményeire vonatkozik.

[21] Nyilvánvalóan nem érvényesül a választójog akkor, ha nem beszélhetünk szabad választásról. A már fentebb említett, a kifogásunk [18] bekezdésében forrásmegjelöléssel szó szerint idézett és a felülvizsgálati kérelmünkben is hivatkozott 2007-es, precedens erejű esetjogi döntésbe foglalt elvi állásfoglalása a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának kimondja, hogy a szabad választójog feltétele a választópolgárok véleményalkotási szabadsága, ami elsősorban az állami szerveknek a semlegességi kötelezettségük tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségét jelenti, „különösen a tömegtájékoztatási eszközök használatára, az óriásplakátokra, a tüntetéshez való jogra, valamint a pártok és jelöltek finanszírozására vonatkozóan.” (Vállalkozók Orosz Konzervatív Pártja és mások kontra Oroszország” ügy, 2007., 71-72. bek. Webhely: <https://www.eods.eu/elex/uploads/files/57c4430070476-RUSSIAN%20CONSERVATIVE%20PARTY%20OF%20ENTREPRENEURS%20v.%20RUSSIA.pdf>) A strasbourgi döntés élesen szemben áll a Kúria szintén precedens-erejű, fentebb már szintén említett, Kvk.III.38.043/2019/2. sz. határozatának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében is rögzített elvi tartalmával, miszerint: "Az állam semlegességének doktrínája választási ügyekben nem érvényesül." Tekintettel arra, hogy az egyik legalapvetőbb szabadságjogunk, a szabad választáshoz való jogunk

érvényesíthetőségéről van szó, álláspontunk szerint az Alkotmánybíróság az érdemi döntés előtt ebben a kérdésben nem térhet ki.

[22] A szabad választáshoz való jog sérelme a Kúria döntéshozatalában szorosan összekapcsolódik egy másik alkotmányértéssel, nevezetesen az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe foglalt, az alapjogaink politikai és más véleményre tekintet nélküli biztosításához fűződő jogunk megsértésével is. Alkotmányjogi panaszunk e tekintetben szintén egy alapvető jelentőségű kérdést vet fel. Nyilvánvaló, hogy amennyiben az állami szervek politikailag nem semlegesek tevékenységük során, és e tevékenységükkel – jelen esetben a „nemzeti konzultáció” megnevezésű interaktív politikai propagandatevékenységgel – szükségképpen hatást gyakorolnak a következő választás eredményére, úgy a szavazásra jogosult állampolgárok nem-kormánypárti részének az alapjogaik politikai és más véleményre tekintet nélküli biztosításához fűződő joga a szabad választáshoz való jog sérelme által magától értetődően súlyosan sérül. Ezt a jogot (röviden: az egyenlő bánásmódhoz való jogot) pedig a szabad választáshoz való joghoz és más alapjogokhoz hasonlóan nemcsak a magyar Alaptörvény, de több, a magyar jogrendszer részévé tett, kötelezően érvényesítendő nemzetközi egyezmény, így az Emberi Jogok Európai Egyezménye és az Európai Unió Alapjogi Chartája is rögzíti. E jog érvényesítésének megakadályozása álláspontunk szerint olyan súlyos jogsértés, hogy az erre vonatkozó panaszunk alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket vessen fel

[23] Mindezekre tekintettel kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy adjon helyt az alkotmányjogi panaszomnak és semmisítse meg a Kúria érintettséget elutasító végzését!

Az alkotmányjogi panasz melléklete:

- Jognyilatkozat a nevünk nyilvánosságra hozatalához való hozzájárulásról (Egy közös pdf. fájlba beszkenelve az alkotmányjogi panasszal)

Tisztelettel kérjük, a jogi képviselőnk részére a Kúria előtti eljáráshoz adott meghatalmazásunkat jelen ügyben is figyelembe venni szíveskedjék!

Pécs, 2022. december 15.

Tisztelettel:

Dr. Hadházy Ákos Ányos
Dr. Heindl Péter Ferenc

képviselőnk:

Dr. Schubert Magdolna ügyv.